

THE SHEPHERD OF ISRAEL

VOL. XVIII No. 8

JOSEPH HOFFMAN COHN, Editor of English Department

APRIL, 1936

WHERE IS THE BLOOD?

**An old Jew speaks his mind
to the younger generation.**

This is Passover week among you, my Jewish brethren, and I am thinking how you will be observing it. You will have to put away all leaven from your houses; you will eat the Matzoth -- unleavened wafers -- and the roasted lamb. You will attend the synagogue and carry out the ritual and direction of the Talmud.

But you forget, my brethren, that you have everything except that which Jehovah required first of all. He did not say, "When I see the leaven put away", or "When I see you eat the Matzoth", or "When I see you go to the synagogue". His word was, "When I see the blood, I will pass over you." Ah, my brethren, you cannot substitute anything for this. You must have the blood.

BORN IN PALESTINE

I was born in Palestine, nearly seventy years ago. As a child I was taught to read the law, the Psalms and the prophets. I attended the synagogue and learned Hebrew from rabbis. I believed what I was told, that ours was the true and only religion; but as I grew older and studied the law more intently, I was struck by the place the blood had in all ceremonies outlined there, and equally struck by its utter absence in the ritual to which I was brought up. Again and again I read Exodus 12 and Leviticus 16 and 17, and the latter chapters especially made me tremble, as I thought of the great day of atonement and the place the blood had there. Day and night one verse would ring in my ears: "It is the blood that maketh an atonement for the soul." I knew I had broken the law. I needed atonement. Year after year, on the Day of Atonement, I beat my breast as I confessed the need of having my sins forgiven. But I knew it would have to be by blood. And there was no blood!

In my distress I at last opened my heart to a learned and venerable rabbi. He told me that God was angry with His people. Jerusalem was in the hands of the Gentiles, the temple was destroyed, and a Mohammedan Mosque was reared up in its place. The only spot on this earth where we dared shed the blood of sacrifice, in accordance with Deuteronomy 12 and Leviticus 17, was desecrated, and our nation scattered. That was why there was no blood. God had Himself closed the way to carry out the solemn service of the great Day of Atonement. Now we must turn to the Talmud, and rest on its instructions, and trust in the mercy of God and the merits of the fathers.

NOTHING BUT THE BLOOD

I tried to be satisfied, but could not.

Something seemed to say that the law was unaltered, even though our temple was destroyed. Nothing else but blood could atone for the soul. We dare not shed blood for atonement elsewhere than in the place the Lord had chosen. Then we were left without an atonement at all! The thought filled me with horror. In my distress I consulted many other rabbis. I had but one great question "Where can I find the blood of atonement?"

I was over thirty years of age when I left Palestine and came to Constantinople, with my still unanswered question ever before my mind, and my soul exceedingly troubled about my sins.

One night I was walking down one of the narrow streets of that city, when I saw a sign telling of a meeting for Jews. Curiosity led me to open the door and go in. Just as I took a seat I heard a man say, "The blood of Jesus Christ, His Son, cleanseth us from all sin." It was my first introduction to Christianity, but I listened breathlessly as the speaker told how God had declared that "Without shedding of blood is no remission", that He had given His only begotten Son, the spotless Lamb of God, to die, and all who trusted in His blood were forgiven of their iniquities. This was the Messiah of the fifty-third chapter of Isaiah; this was the Sufferer of Psalm 22.

AT LAST I FOUND IT

Ah, my brethren, I had found the blood of atonement at last. I trusted it, and now I love to read the New Testament and see how all the shadows of the law are fulfilled in Jesus Christ. His blood has been shed for sinners. It has satisfied God, and it is the only means of salvation for either Jew or Gentile.

To my Jewish friend and brother in the flesh:- Have you yet found the blood of atonement? Are you trusting in God's smitten Lamb? God says:-

"When I see the blood, I will pass over you." Exodus 12:13. "It is the blood that maketh an atonement for the soul." Lev. 17:11. "The blood of Jesus Christ His Son cleanseth us from all sin." I John 1:7. "We have redemption through His blood, the forgiveness of sins." Col. 1:14.

40 CTS. WORTH FOR 25 CTS.

Send us 25c. in coin or Stamps and we will mail you a 40c. New Testament in Hebrew, Yiddish or English.

Address:

THE SHEPHERD OF ISRAEL
27 Throop Ave., Brooklyn, N. Y.

AMERICAN BOARD OF MISSIONS TO THE JEWS, Inc.

HEADQUARTERS BETH SAR SHALOM
Throop Avenue and Walton St.
Brooklyn, N. Y.

Gospel meeting every Monday, and Friday Evening at 8 o'clock. Come and bring your friends. A warm welcome and a real blessing await you.

Copies of the Shepherd of Israel may be obtained at the following stations:

Brooklyn, N. Y.

27 Throop Avenue
Rev. LEOPOLD COHN

Chicago, Ill.

316 Stanley Pl.
Rev. SOLOMON BIRNBAUM

Pittsburgh, Pa.

1603 Center Avenue
Rev. JOHN SOLOMON, Missionary

Philadelphia, Pa.

535 Spruce Street
Mr. HARRY BURGEN, Missionary

Columbus, Ohio

1039 E. Broad Street
Rev. OSCAR WAGO

Los Angeles, Calif.

2005 Brooklyn Ave.
Rev. E. ZIMMERMAN

Sidney, Australia

145 Commonwealth Street
Rev. G. E. ARDILL

Warsaw, Poland

Targowa. 15. M. 4.
Rev. MOSES GITLIN, Missionary

Jerusalem, Palestine

Gospel Gate, Russian Compound
Rev. FRANK BOOTHBY, Missionary

Our Missionaries are gladly at the service of any Jewish inquirer after the Truth as it is in the Lord Jesus Christ. A Jewish missionary is a friend worth having.

HOW A FOOL DIES

by

Dr. Charles L. Feinberg

There are few men who would feel complimented if they were told that they were living as fools. Even less would they care to be informed that they were dying as fools. Yet, many more people than we think are not only living as fools, but are dying as fools.

In 2 Samuel 3:33 we read these words: "Died Abner as a fool dieth?" There are very few places in the Bible where we read of one dying as a fool, but wherever it is mentioned, the reason is clear. What was the occasion here for these words?

From the reading of the passage we note that these were the words of the great King David after Joab, the captain of his army had killed Abner, the former captain of King Saul's army, in the gate of Hebron. Abner had come -- now that his master was dead -- to confer with David in regard to gaining for David the allegiance of all Israel. Joab had slain Abner because the latter had killed Asahel, brother of Joab, in the battle at Gibeon. Joab was avenging the death of his own brother.

BLOOD MUST BE AVENGED

We have explained somewhat briefly the occasion of Abner's death. But why did David lament him as one that had died as a fool? First of all, we must remember that it was customary in the East from time immemorial that if a man were slain, the duty of avenging his blood rested as a real obligation and responsibility upon the shoulders of his closest relative. The Bible did not recommend or countenance this avenging of a relative's death, but it did attempt to provide certain regulations, so that there would be less abuse in this custom, already existing among the people.

So we find that before the people of Israel had entered the land of Canaan after

their exodus from Egypt, Moses through God's instruction, commanded our forefathers that when they came to the land of Palestine, they should set aside cities of refuge. There were certain regulations connected with them. They were to be six cities chosen in the territory of land that belonged to the tribe of Levi. They were to be places where the manslayer could flee from the avenger of blood. But the manslayer had to be one that did the slaying without previous intention to kill.

THE KILLER COULD AVOID DEATH

In this way, God was assuring the innocent man the privilege of a trial in the city of refuge before the avenger of blood, who in his heat and anger would not properly weigh the merits of the case, would kill him. Of course, if the officials of the cities of refuge found that the manslayer had killed intentionally, they would not harbor the criminal, but mete out to him the just penalty of the law. There was a final regulation: the innocent manslayer was to remain in the city of refuge until the death of the high priest; if he undertook to leave his place of refuge and was killed by the avenger of blood, the blame was to rest on his own shoulders. He should have remained in the city of refuge.

Now let us see how this applies to Joab and Abner. Abner had killed Asahel; and Joab as the brother of the slain was the recognized avenger of blood. Abner, then, should have remained in one of the cities of refuge. One of these cities was Hebron, where he had gone to visit David. According to the commandment he should have remained there and been safe from the vengeance of Joab. Instead of that, he left the city, and Joab killed him in the very gate of the city!

Was he not, then, a fool? Did he not die as a fool? He was in the very gate of the place of his refuge; he knew Joab to be the avenger of blood; and yet he did not take advantage of his place of shelter. He refused its protection and was killed.

FLEE TO THE REFUGE

What is the application to us, to you, dear Jewish reader? There is a distinct application. Because of our sins and iniquities, according to God's unchangeable Word, we are under the righteous wrath of God. But God, true to His promises and His love for us, has sent us our long-awaited Messiah, Jesus of Nazareth, to free us from our sins. God has made Him our place of shelter and refuge from all judgment. Yet how many have refused this wonderful and gracious provision! Are you too, dear Jewish reader, like Abner, going to be so near the place of refuge, yet refuse to accept His shelter? Why should you die as a fool? Accept the Messiah's work for you as a sacrifice for sin on the cross and be safe from the judgment of God's wrath. Instead of dying as a fool, you will live with God's Messiah throughout eternity. And the time to flee to the refuge is NOW.

A DRINK FROM THE FOUNTAIN

"Whosoever drinketh of the water that I shall give him shall never thirst; but the water that I shall give him shall be in him a well of water springing up into everlasting life." John 4:14.

Speak ye unto all the congregation of Israel, saying, In the tenth day of this month they shall take to them every man a lamb, according to the house of their fathers, a lamb for a house: And if the household be too little for the lamb, let him and his neighbour next unto his house take it according to the number of the souls; every man according to his eating shall make your count for the lamb. Your lamb shall be without blemish, a male of the first year: ye shall take it out from the sheep, or from the goats: And ye shall keep it up until the fourteenth day of the same month, and the whole assembly of the congregation of Israel shall kill it in the evening. And they shall take of the blood, and strike it on the two side posts and on the upper door post of the houses, wherein they shall eat it. And they shall eat the flesh in that night, roast with fire, and unleavened bread; and with bitter herbs they shall eat it. Eat not of it raw, nor sodden at all with water, but roast with fire; his head with his legs, and with the purtenance thereof. And ye shall let nothing of it remain until the morning; and that which remaineth of it until the morning ye shall burn with fire.

And thus shall ye eat it; with your loins girded, your shoes on your feet, and your staff in your hand; and ye shall eat it in haste: it is the Lord's passover. For I will pass through the land of Egypt this night, and will smite all the firstborn in the land of Egypt, both man and beast; and against all the gods of Egypt I will execute judgment: I am the Lord. And the blood shall be to you for a token upon the houses where ye are: and when I see the blood, I will pass over you, and the plague shall not be upon you to destroy you, when I smite the land of Egypt.

Exodus 12:3-13.

Purge out therefore the old leaven, that ye may be a new lump, as ye are unleavened. For even Christ our passover is sacrificed for us: Therefore let us keep the feast, not with old leaven, neither with the leaven of malice and wickedness; but with the unleavened bread of sincerity and truth. I Corinthians 5:7,8.

און געהאטט "על לא חמס עשה ולא מרמה בפיו". (ישעיה נ"ג).

4. משה, דער בחיר היצורים האָט געברענגט אירען אַ תורה, אויך ישוע המשיח האָט געבראכט אירען אַ תורה, געהמליך, אַ נייע תורה אזוי ווי גאָט האָט אונז פערשפראכען דורך ירמיה ל"א, געמליך דעם ברית חדשה. דאָס נייאגיקייט פון זיין תורה איז, אז די זינד וואָס האָט געמאכט אַ חורבן פון הייליגען בית המקדש און פון אירישען נאציאנאלען לעבן, יענע זינד וואָס האָט נישט געקאנט אויס געמעקט ווערען דורך קרבנות, נישט פון הימלישען פראָטאָקאל און נישט פון זינדליגען הערן, זענען אַרופגעלעגט געוואָרען אויף ישוע המשיח אזוי ווי עס הייסט אין ישעיה נ"ג: "אֲדָרְכֶּנּוּ בְּאֵת עוֹן כְּלָנוּ".

5. משה האָט זיך בעקלאָנגט אויף אירען "עוד מעט וסקלונו", אזוי געפינען מיר אויך ביי ישוע ווי אירען האָבען איינגע מאָל אויפגעהויבען שטיינער נער איהם צו שטייניגען.

6. משה רבינו איז געווען דער גרעסטער נביא פון אלע אנדערע נביאים מיט וועס גאָט האָט גערעדט פה אל פה, אזוי אויך ישוע המשיח אויף וועס גאָט זאָגט: "נביא אקום להם מקרב אחיהם כ מוך", אויך צו איהם האָט גאָט תמיד גערעדט פנים אל פנים. און אזוי זענען פאראן אסאך אנדערע טרייע פארשאלענע וואָס צייגען אַהין צו די עהנליכקייטען פון משה צו ישוע המשיח. און ווען אירען וואָלטען אַריינגעשטעלט משה'ן אין דער הגדה וואָלטען אירען דערזעהן אז ישוע המשיח איז דאָס יענער נביא וואָס גאָט האָט פארשפראכען צו אירען דורך משה אין דברים י"ח אלס דער נביא כמשה, און זיי וואָלטען באַלד אָנגענומען ישוע המשיח אלס זייער גואל צדק. יא, דאָס האָבען די שונאי המשיח נישט געוואלט, דערפאר האָבען זיי משה'ן לגמרי אינגאנצער און אויסקאסירט פון דער הגדה כדי אירען זאָלען איהם וואָס וועניגער פאר די אויגען האָבען.

איי וועלען מאַכע לעזער אפשר פרעגען, איז דען נישט משה געדאכט אין דער גאנצער תורה און איז פאר אירישע אויגען איבעראל?

די אַנטוואָרט דרויף איז — אמת, משה איז דאָרט זעהר אָפט געדאכט. אָבער אירען לערנען דאָך נישט גאָט תורה, קוקען זיי איהם פריש נישט אין פנים אריין.

הלאוי וואָלטען אירען יא געלערענט גאָטס תורה און וואָלטען יא זיך באַקענט מיט משה'ן, וואָלטען זיי אויך באַלד דערזעהן ישוע המשיח אלס זייער גואל צדק און זיי וואָלטען געהאַלפֿען געוואָרען מיט אַ תשובת עולמים.

אַט דאָס טאָקע האָט ישוע המשיח געזאָגט: "כי לו האמנתם במשיח האמנתם גם בי כי עלי הוא כתב". (יוחנן 6).

אַן עצה טובה

פון פאסטאָר ק. א. שיינבערגער

י נמרא זאָגט: "אין כח לישראל אלא בפח", ד"ה, דער גאנצער כח פון ישראל ליגט אין זיין מויל. דאָס איז אַבסאָלוט אמת; ספעציעל ווען דער נאָמען "ישוע המשיח" איז דערמיט פערבונדען. די אירישע וועלט זאָגט, אז ישוע הנוצרי איז געווען אַ פאַלשער נביא און אזוי איינעם קומט צו האַסען, אָבער מיליאָנען אנדערע מענשען זאָגען אז ער איז געווען דער גרעסטער נביא וועלכער האָט

צו די וועלט גערעדט "דברי אלהים חיים". איינער וואָס רעדט דברי אלהים-חיים קאָן קיין פאַלשער נביא נישט זיין. די הייליגע תורה זאָגט אויך אז ער איז געווען דער "נביא כמשה". (דברים י"ח).

די אירישע וועלט זאָגט אז ער איז געווען אַ מחרף ומגדף וואָס האָט דעם טויט כשר פארדיענט. זאָגען אָבער דרויף אנדערע מיליאָנען מענשען, מיר זענען געווען גוים, אונזערע עלטערן האָבען געדענט צו עבודה זרה, אָבער דורך ישוע המשיח זענען מיר פון ע"ז פריי געוואָרען און מיר זענען געוואָרען מאַמינים אין גאָט פון ישראל. דער וואָס פיהרט אַ וועלט מענשען צום גלויבען אין אמת'ען גאָט קאָן אוראי קיין מגדף זיין.

די אירישע וועלט זאָגט אז ישוע איז געווען אַ פושע ישראל, אָבער-מילי מיליאָנען מענשען זאָגען בפה אחר, אז-עד היום האָט עס נאָך אין דער גאנצער וועלט נישט געגעבען אזא פרומען, ריינען און היי-ליגען פערזאָן ווי דער-גאָט-מענש ישוע המשיח, וועלכער איז געווען פון געבורט אַן לויטער "קרושה און טהרה", אַ ליכט פאַר-די-גאנצע מענשהייט (יוחנן ח' / 12) אין דעם ליכט וואָס שטראַלט אַרויס פון ישוע, קאָן דער מענש זעהן גאָט גופא וואָס האָט זיך מתלבש בכשר געווען כדי די געפאַלענע מענשהייט אויפצוהויערען און זיי בריינגען תחת כנפי השכינה.

די אירישע וועלט האָט אַסאך קללות פאר ישוע מנצרת, ווינשענדיג איהם, אַ ימח שמו וזכרו, דאָר גענען אָבער מיליאָנען אנדערע מענשען האָבען גור שירות ותשבחות ברכות והודאות פאר איהם. זיין נאָמען רעדט צו זיי פון דער גרויסער ליבע מיט וועלכע גאָט האָט די וועלט געליבעט. זיין נאָמען איז פאַר זיי אַ צייכען אויף גאָט'ס רחמנות צום זינדיגען מענש און ער וויל יעדען מענש דורכ'ן קרבן המשיח מחל זיין אויף אלע זינד. זיין נאָמען דערמאנט אויף הער גאולה וישועה וואָס ער האָט פאַר זיי געבראכט, זיי פערזיכערענדיג מיט חיי עולם. ווען זיי זענען טרויער פערוואַנדעלט ישוע המשיח זייער טרויער צו פריידען. שרעקט זיך זייער האַרץ פאַר דעם גרויסען יום הדין, מאַכט ישוע המשיח זייער האַרץ רוחיג און צופרידען. מיט דעם נאָמען ישוע אין זייער האַרץ לעבען זיי און מיט דעם נאָמען ישוע אויף זייערע ליפּען שטאַרבען זיי.

קורץ, ישראל האַסט נאָך היינט דעם וועמען גאָט ליבעט אויף וועס גאָט האָט אַמאָל אויסגערופֿען "זה בני ידירי בו רצתה נפשי". און האַסענדיג דעם געליבעטען פון גאָט האַסט ישראל במילא גאָט טפא, ווייל ווער עס איז "על ד' " איז אויך "על משיחו", און ווער עס איז "על משיחו" איז אויך "על ד' ". ישוע המשיח האָט אליין געזאָגט "השונא אותי ישנא גם את אביו". (יוחנן ט"ו, כ"ג).

די אירישע וועלט זוכט נאָך ער היום דאָס "אור המשיח" אויסצולעשען און ווען דאָס זאָל חלילה געלינגען וועט ישראל ערשט דאָן בעקאנט ווערען מיט צרות און מיט האַס, ר"ל. ווען דער איד פיהרט מלחמה גענען ישוע המשיח, פיהרט ער מלחמה גענען זיך גופא. דאָס ביסעלע ליכט און פרייהייט וואָס דער איד האָט היינט, איז עס גור צוליב ישוע המשיח וועמען אמת'ע קריסטען רעד-ספעקטירען און ליבען.

ישוע המשיח האָט אין זיינע לעצטע לעבענס-טעג אין ירושלים געזאָגט: "ירושלים ירושלים, די וואָס טויטעסט די נביאים און שטייניגסט די וואָס זענען געשיקט צו דיר, ווי אָפט האָב איך געוואָלט דיינע קינדער פערזאָמלען זיי אַ הוהן פערזאָמלען איהרע

עופ'לעך אונטער איהר פליגעל, איהר האָט אָבער נישט געוואָלט, זעהט אייער הויז וועט אייך חרוב ווערען און איהר וועט מיך מעהר נישט זעהן ביז איהר וועט זאָגען—געבענשט איז ער וואָס קומט אין נאָמען פון גאָט". (מתיא כ"ג) אָבער אַנשטאָט איהם צו ליבען און זיין געטרייע וואַהנונג צו באַהער ציגען האָט מען איהם געהאטט שנאת מות און דער חורבן איז געבעך געקומען. פיערציג יאָהר שפעטער איז ישראל'ס היימלאַנד חרוב ונחרוב געוואָרען אלץ ווייל ישראל האָט זיך נישט געוואָלט לאָזען העלפֿען פון דעם איינציגען גואל ישוע המשיח. "יערע זאך האָט אַן אורזאך", און דער שרעקליכער חורבן איז די דירעקטע אורזאך פון די שנאה וואָס אירען האָבען געהאטט ישוע המשיח.

דאָס אירישע גלות וועט אַן ענד געמען אזוי באַלד ישראל וועט אויפהערען צו האַסען און אָנהויבען צו ליבען איהר משיח, ווייל "ליבעט" איז די מידה פון גאָט ב"ה, "גאָט האָט די וועלט אזוי געליבעט אז ער האָט געגעבען זיין אייגענעווייניגע זאָהן דאָס אלע וואָס גלויבען אין איהם זאָלען נישט פאַרלוירען געהן נייערט האָבען דאָס אייביגע לעבען". (יוחנן ג, 16).

אונזערע מיסיאָנען

און אנדערע סטיישיאָנס וואו איהר קאנט באַקומען אונזער מאַנאָט-בלאט "רעה ישראל" גראַטס: —

ברוקלין, נ. י.

רעו. לעאָפּאָלד קאהן

27 טרום עוועניו

פילאדעלפּיא, פא.

מ' האַררי בוירגען

535 ספרוס סטריט

פיטסבורג, פא.

רעו. רושאן סאלאמאן

1603 סענט-אל עוועניו

שיקאַגא, אילינאָי

רעו. סאַלאַמאָן בירנבאָם

316 סטענלי פלייס

קאָלומבוס, אַהייאָ

רעו. אַסאָר וואַנא

1039 איסט בראָאָר סטריט

לאָס אַנגעלעס, קאַליפּ.

רעו. ע. צימערמאַן

2005 ברוקלין עוועניו

סידני אַסטראַליען

רעו. ג. ע. אַרדיל

145 קאָמאָנוועלט סטריט

וואַרשא, פּוילען

רעו. משה גיטלין

טאַראַנוואָ 15, מ. 4.

ירושלים פאַלעסטינאַ

נאָספּעל נייט, רוסישער קאָמפּאָננד

רעו. שרעס ביטהיי

VOL. XVIII No. 8

רעון. לעפאפאלד קאהן, עדיטאר

APRIL, 1936

נישטא משה אין דער הגדה

עס איז א חידוש'ליכע זאך און דאך איז עס א פאקט, אז משה ווערט לחלוטין נישט געדאכט אין דער גאנצער הגדה וואס אידען באנוצען יעדען פסח. דער מחבר פון דער הגדה האט געמאכט א גרויסען וועזען פון "פרעה", פון די "מצרים", פון "לכן הארמיו", מיט די "בני ברק", מיט "תרד", מיט "נחור", מיט די "חרטמים" אז"וו, ער געדענקט אויך אפילו "הללו" וואס האט איינגעוויקעלט אביסל חריין צווישען צוויי שטיקלעך מצה, אפילו איהם האט דער בעל הגדה אויך נישט אויסגעלאזט, כאטש די גאנצע הגדה מיט'ן סדר האט געקאנט גאנץ גוט עקזיסטירען אהן דער מעשה פון הלל. איז דאך טאקע קשה פארוואס איז משה נישט געדאכט אין דער הגדה?

אידען האבען א "מגלת אסתר", שפיעלט דאָרט אסתר די הויפט ראָלע און איז אסאך מאל געדאכט אין יענער מגלה ווייל דורך איהר איז דאס נס געשעהן. אידען האבען א "מגלת רות", דאָרט איז "רות" פיל מאל געדאכט. און דאָ, אין דער הגדה, וואס ערצעהלט פון די גרויסע נסים ונפלאות וואס אידען זענען בעפרייט געוואָרען פון שקלאפעריי, וואס עס איז געשעהן דורך משה'ן, און דאך איז משה'ס נאָמען קיין איין מאל נישט געדאכט אין דער גאנצער הגדה.

משה רבינו וואס איז געווען שוין פון געבורט אן א וואונדער קינד, משה וואס איז אזויפיל אויסגע- שטאנען פון די "בני ישראל" דורך די גאנצע ריזע פון מצרים אויף זייער וועג נאך כנען דורך דער גרויסער מדבר, אט דער גרויסער משה איז לגמרי אינגאנצירט ווען מ'פיערט דעם חג הפסח ביים סדר אלס עראיגערונג וואס אידען זענען בעפרייט גע- וואָרען פון דעם שווערען גלות מצרים.

ווען מ'זאָל דערצעהלען צווישען די נסים פון יציאת מצרים, די וואונדערבארקייטען וואס האָבען פאָסירט אין לעבען פון משה, וואָלט עס געווען כמעט אזא גרויס נס ווי קריאת ים סוף אד"ג.

ווען משה איז געבוירען געוואָרען האָבען זיינע עלטערן באַלד דערזעהן אין איהם א פארשידענ- אַרטיגקייט פון אלע אנדערע קינדער, אזוי ווי עס הייסט דאָרט, אז זיי האָבען אין איהם געזעהן "כי טוב", האָבען זיי זיך עפעס אָנגעשמויסען אז דאָס קינד דאָרט מען דאָסעווען פון פרעה'ס נזירות און

מ'לאזט עס שווימען אין א קעסטעלע אויף'ן ים סוף, און פלוצים דאָרט קומען די פרינצעסין, דעם קעניגס טאכטער, זיך באַדען אין ים, און דאָס ערלע קול פון דעם יונגען עופה'לע גרייכט אַש צו איהרע אויערען און זי שיקט איהר באַדיענטע איהר צו ברינגען דאָס קעסטעלע און זי דערזעהט דאָס שעהנע פנים פון דעם קינד.

געדענקט נור ליעבער לעזער, זי—די טאכטער פון יענעם טיראן וואס האָט געהאלטען פערשקלאפט אזויפיל אידען און ער האָט אַרויסגעגעבען א געזעץ אז אלע אידישע אינגלעך וואָס וועלען געבוירען ווערען זאָל מען באַלד אַריין וואַרפען אין טייך און זיי דערטרענקען, אַט דיעזען טיראן'ס טאכטער איז אויסגעוועהלט געוואָרען פון גאָט צו בעפרייען דיע- זעם קליינע שקלאפען-קינד פון א זיכערען טויט און עס אַריין צו ברינגען אין קעניגליכען בורג און איהם אויפציהען און אויסבילדען און פון איהם מאַכען א מעכטיגען פיהרער, שפעטער צו בעפרייען די אידישע שקלאפען און פון זיי מאַכען פרייע מענשען.

איז דאָס נישט אן איבערנאטירליכעס וואונדער! געוויס. און דאך האָבען אידען נישט אזויפיל דרך ארץ פאַר יענעם משה אז זיי זאָלען איהם א שטיקעל אָרט געבען אין דער הגדה. פארוואָס? בעפאָר מיר פאַרענטפערן אַט דיזע קשיא וועלען מיר דאָ פאַרשטעלען נאָך אַן אנדערע פראַגע, און דערנאָך וועלען מיר אלע ביידע פאַרענטפערן מיט איין אנטוואָרט.

די קשיא נומער 2 איז ווי פאָלגט:

ווי עס איז אונז אלע בעקאנט ענדיגט זיך די הפטורה פון פרשת שופטים מיט "ומאספכם אלחי ישראל" וואס איז סוף קאפיטעל נ"ב פון ישעיה, און די הפטורה פון פרשת כי תצא פאנגט אָן מיט "דני עקרה" וואס איז דער אָנפאַנג פון קאפיטעל נ"ד פון ישעיה, פרעגען מיר—ליעבער לעזער—פאַר- וואָס האָט מען איבערהיפט אינגאנצירט דאָס קא- פיטעל פון ישעיה נ"ג פון די הפטורה, פארוואָס?

די אנטוואָרט צו דיזע ביידע קשיות איז: יענע אידישע "גדולי הדור" האָבען געהאַט אן אונגע- הייערען שנתא חכם צו ישוע המשיח, האָבען זיי מורא געהאַט אז ווען ישעיה נ"ג וועט יאָ זיין צווישען די הפטורות וואָלט עס מאַכען אידען בעאונ- דרוהיג און זיי געמאַכט טיעף נאָכדענקען בכך, אויף וועם דאָס דאָזיגע קאפיטעל געהט און וועם גאָט מיינט מיט דעם "ור' הפגיע בו את עון כלנו"?

אויף וועם האָט גאָט אַרויפגעלייגט אַלע אונזערע זינד? האָבען זיי מורא געהאַט אז מאַכען ערענסט דענקערע אידען וועלען זיך באַפען, אז דאָס געהט אויף ישוע המשיח, אז אויף איהם האָט גאָט אַרויפ- געלעגט אַלע אונזערע זינד. אַזאָלע ערנסט און גאָטס פירכטיגע אידען וועלען אוראי זוכען און אויסגעפינען דעם ענדגילטיגען אמת אז ישוע איז דער משיח.

כרי דאָס צו בעוואָרענען האָבען זיי די הפטורה אזוי איינגעפיהרט אז אידען זאָלען לגמרי דאָס קאפיטעל נישט אַמאָל אין פנים אָנקוקען און במילא נישט וויסען פון ישוע המשיח.

דיעזעלעכע אַנטוואָרט גילט אויך אויף דער ערשטער קשיא פארוואָס מ'האָט אינגאנצירט משה'ן פון דער הגדה? יענע חברה וואָס האָבען פערפאַסט די הגדה האָבען מורא געהאַט צו מאַכען פיעל מחזקות מיט משה, ווייל משה איז א זעהר אויפ- פאַלענדער פאַרבינד פון ישוע המשיח אזוי ווי גאָט זאָגט: "נביא אקום להם מקרב אחיהם כמוך" (דברים י"ח), האָבען זיי נישט געוואָלט אז אידען זאָלען דורך משה'ן דערזעהן דעם "נביא כמשה" ישוע המשיח.

און דאָ וועלען מיר ציהען אייניגע פאַרזאָלעלע וואָס האָבען זעהר עהנליכע שמריכען און אַפּשפּיג- לונגען צווישען משה און ישוע המשיח.

1. ווען משה איז געווען א קליין קינד האָט מען איהם געוואָלט הרג'ענען און איז ניצול געוואָרען פון פרעה'ס הענד דורך א נס, אזוי אויך ישוע המשיח אלס קינד האָט איהם הורדוס געוואָלט הרג'ענען און איז פון זיינע הענד ניצול געוואָרען.

2. ווען משה איז אויפגעוואַקסען איז ער גע- קומען צו רעטען זיינע ברידער פון זייערע צרות און פון פינסטערען גלות, אזוי איז אויך ישוע המשיח געקומען ווען ער האָט דערגרייכט זיין מאן'ס אַלטער פון 30 יאָהר, אויסצוליווען די מענשהייט בכלל און זיינע אידישע ברידער בפרט, פון שקלא- פעריי צו דער זינד און זיי מאַכען פאַר פרייע קינדער פון גאָט. מיט דעם וואָס ער האָט אויף זיך גענומען אַלע אונזערע זינד אזוי ווי עס הייסט אין ישעיה נ"ג: "ור' הפגיע בו את עון כלנו".

3. משה'ן האָט זיין שוועסטער מרים געהאַט און כלערליי שלעכטס אויף איהם גערעדט און צוואר גאָר אַהן אן אורזאך, אזוי אויך ישוע המשיח אויף וועם זיינע אייגענע האָבען המיד שלעכטס גערעדט